

кризиси и загуби. Земледѣлческитѣ държави, които истикатъ нашитѣ жита отъ европейскитѣ пазари, не постигватъ това друго яче освѣнъ съ добиваніе отстъпки отъ респективнитѣ правителства, посрѣдствомъ взаимни отстъпки и задѣлжения. Когато статистическитѣ сведения ни посочватъ въ какво положение се намира търговията ни съ жита и други пролукти и какъ тя е изложена на редовни загуби, намъ предстои въ скоро време да напуснемъ бездѣйствието си, свенливостъта и разчетитѣ си за нѣкакви си висши политически интереси, и обявимъ своята икономическа политика, основана на научни истини добити отъ дългогодишни наблюдения и опитността. И ако нашитѣ отечественни интереси, ако нашата икономическа политика, по силата на общитѣ икономически закони се не спосрѣща съ интереситѣ на нѣкоя намъ приятелска държава, то нѣма защо да се сърдимъ и обиждаме, а трѣбва да съжаляваме, че икономическитѣ и търговски интереси не сж могле да се случатъ взаимно благоприятни, както политическитѣ. Отъ расположенитѣ приятелски къмъ насъ държави, само Австро-Унгария е държавата, съ която поне до сега, нашитѣ търговски интереси, сж били тъкмо противоположни на нейнитѣ. Видѣхме вече по-горѣ, че нейнитѣ тържища иматъ съвсѣмъ малка важностъ за нашата износна търговия и че за насъ е по-удобно да дадемъ всички отстъпки и улеснения на Германската промишленностъ, защото на нейнитѣ пазари нашитѣ жита ще намиратъ добра цѣна и държавата, народътъ ни ще извлече дѣйствителна полза отъ това. А Германия е силна военна държава и въ политическитѣ работи ще може да ни бѣде полезна. Нека не си правимъ иллюзия, че вечно така ще вървимъ и че нашитѣ интереси нѣма да ни принудятъ да обявимъ своята икономическа политика за да запазимъ кожата си; нѣма защо да се мислимъ, че нѣкоя държава щѣлабѣде противъ нея: ако една е противъ, петъ ще ни подържатъ, защото ще бѣде благоприятна за тѣхъ.

Нашитѣ народни и държавни нужди постепенно нарасватъ. Ний имамъ вече 90 милиона бюджетъ. Нашиятъ държавенъ дългъ е вече доста голѣмъ, а още толкозъ работи има несвършени. Може че е близо деня, когато ще трѣбватъ все по-нови и по-голѣми жертви за нашата независимостъ. А всичко това се върши съ пари и пакъ пари. Какво ще правимъ съ единъ народъ